

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023/2024-2025/2026
(skrajne daty)
Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Tłumaczenie tekstów literackich
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Neofilologii
Kierunek studiów	Filologia germańska
Poziom studiów	I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	rok III, semestr 6
Rodzaj przedmiotu	specjalizacyjny, do wyboru
Język wykładowy	niemiecki
Koordynator	dr Zygmunt Tęcza
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	pracownicy Katedry Germanistyki

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
6		15							1

1.2. Sposób realizacji zajęć

x zajęcia w formie tradycyjnej

1.3. Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną.

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość języka niemieckiego co najmniej na poziomie B2. Wybór specjalizacji translatorycznej.
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu

C ₁	Nabywanie i doskonalenie kompetencji translatorskich niezbędnych do tłumaczenia tekstów literackich z języka niemieckiego na język polski i z języka polskiego na język niemiecki zgodnie z obowiązującymi normami oraz z uwzględnieniem różnorodności form tłumaczonych tekstów .
C ₂	Umiejętność rozpoznawania cech formalno-strukturalnych, leksykalnych, tekstualnych oraz pragmatycznych wybranych rodzajów tekstów literackich powstałych/powstających w polskiej i niemieckiej przestrzeni językowej.
C ₃	Umiejętność korzystania z różnych narzędzi pozyskiwania informacji oraz wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych
C ₄	Doskonalenie umiejętności rozwiązywania problemów tłumaczeniowych poprzez zastosowanie odpowiedniej metodologii pracy oraz wybór należytych strategii i technik tłumaczenia

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat omawianych tekstów literackich, okoliczności ich powstania, bibliografii autorów oraz na temat zjawisk językowych pojawiających się w tychże tekstach	K_W05 K_W10
EK_02	Student potrafi opisać różne formy tekstów literackich, ich cechy formalno-strukturalne, leksykalne, tekstualne oraz pragmatyczne, analizuje podobieństwa i różnice w tekstach literackich tworzonych w polskiej i niemieckiej rzeczywistości językowej	K_U03 K_U06
EK_03	Student potrafi zarówno podczas pracy indywidualnej, jak i pracując w grupie wykonywać poprawne pod względem leksykalnym, stylistycznym i gramatycznym tłumaczenia tekstów literackich z języka polskiego na język niemiecki i z języka niemieckiego na język polski, uwzględniając przy należyte realia historyczne, społeczne, kulturowe, polityczne, gospodarcze i polityczne	K_U01 K_U02
EK_04	Student potrafi w sposób optymalny i efektywny wyszukiwać informacje dotyczące tłumaczonych tekstów literackich w różnorodnych źródłach wykorzystując przy tym nowoczesne technologie informacyjne, w tym Internet	K_U03 K_U04
EK_05	Student potrafi planować i organizować indywidualną i zbiorową realizację powierzonego zadania oraz	K_U10 K_U12

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

	projektować własną ścieżkę rozwoju zawodowego poprzez zdobywanie wiedzy oscylującej wokół praktyki teorii i praktyki tłumaczeniowej w przedmiotowym obszarze.	
EK_o6	Student jest otwarty na krytyczną ocenę wiedzy z zakresu tłumaczenia tekstów literackich, dyskusję z ekspertami w przypadku trudności z tłumaczeniem tekstów literackich.	K_Ko1 K_Ko2

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Teoretyczne ujęcia problemów przekładu.
Specyfika tekstu literackiego w kontraście z tekstami użytkowymi.
Podstawowe trudności stojące przed tłumaczem tekstu literackiego.
Kulturowe aspekty przekładu literackiego, nieprzekładalność kulturowa, kulturotwórcza rola tłumacza.
Przekład literacki – warsztat tłumacza.
Strategie i techniki przekładu.
Trzy rodzaje tekstu literackiego: proza, wiersz, utwór sceniczny a problematyka przekładu.
Tradycja przekładów literackich w Polsce i w Niemczech.
Analiza i ocena różnych przekładów literackich.
Ocena tłumaczenia, klasyfikacja błędów, redakcja tekstu tłumaczonego.
Problemy językowe i kulturowe w przekładzie.

3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia i zajęcia praktyczne, analiza (przekładu) tekstów literackich w oparciu o wybrane teksty; dyskusja, praca w (małych) grupach / parach, praca indywidualna, praca projektowa, samodzielne przygotowanie zadanych prac w domu, obejmujące:

- opisanie cech językowych wybranych tekstów literackich na płaszczyźnie formalno-strukturalnej, leksykalnej, tekstualnej oraz gramatycznej w języku docelowym oraz ich konfrontacja z analogicznymi tekstami w języku ojczystym,
- ćwiczenia w stosowaniu struktur gramatycznych,
- ćwiczenia doskonalące kompetencję interkulturową,
- wspólna korekta i ocena zadań przygotowanych przez studentów prac pisemnych.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
EK_01	analiza i ocena tłumaczeń pisemnych, kolokwium	ćw.
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć, analiza i ocena tłumaczeń pisemnych, kolokwium	ćw.
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć, analiza i ocena tłumaczeń pisemnych	ćw.
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_05	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_06	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

- aktywny udział w ćwiczeniach indywidualnych, w parach podczas zajęć, systematyczne przygotowywanie zadanych prac domowych,
- ocena pozytywna z powtórzeniowego testu pisemnego z uwzględnieniem kryteriów poprawności językowej i merytorycznej.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z planu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	12
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	brak
zasady i formy odbywania praktyk	brak

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Barańczak, Stanisław: *Ocalone w tłumaczeniu. Szkice o warsztacie tłumacza poezji z dodatkiem Małej antologii przekładów-problemów*. Kraków: Wydawnictwo a5; 2004.
- Hönig, Hans G./Kußmaul, Paul: *Strategie der Übersetzung*. Tübingen: Narr, 2003.
- Koller, Werner: *Einführung in die Übersetzungswissenschaft*. Heidelberg / Wiesbaden: Quelle und Meyer.1992.
- Krysztofiak, Maria: *Przekład literacki a translatologia*. Poznań: Wydawnictwo UAM, 1999.
- Lipiński, Krzysztof: *Vademecum tłumacza*. Kraków: Wydawnictwo Idea, 2006.
- Pisarkowa, Krystyna: *Pragmatyka przekładu. Przypadki poetyckie*. Kraków: Wydaw. IJP PAN; 1998
- Kautz, Ulrich: *Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens*. München: Goethe-Institut, Iudicium, 2000.

Literatura uzupełniająca:

- Bąk, Paweł: *Die Metapher in der Übersetzung. Studien zum Transfer der Aphorismen von Stanisław Jerzy Lec und der Gedichte von Wisława Szymborska*. Frankfurt am Main: Peter Lang; 2007
- Koźbiał, Jan (Hrsg.): *Recepcja, transfer, przekład*. Band 1. Warszawa : Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego; 2002.
- Kußmaul, Paul: *Kreatives Übersetzen*. Tübingen: Stauffenburg, 2007.
- Levý, Jiří: *Die literarische Übersetzung. Theorie einer Kunstgattung*. Frankfurt am Main, Bonn. Athenäum, 1969.
- Lipiński, K. (2002): „Po szynach – ospale...” *O tłumaczeniu „Lokomotywy” Juliana Tuwima na język niemiecki*. In: Koźbiał, J. (Hrsg.) (2002). 69-86.
- Lipiński, Krzysztof: *Über die Sonderstellung der literarischen Übersetzung*. In: Kątny, Andrzej (Hrsg.): *Studien zur kontrastiven Linguistik und literarischen Übersetzung*. Frankfurt/M: Peter Lang. S. 211–220. 1989.
- Pöckl, Wolfgang (Hrsg.): *Literarische Übersetzung*. Bonn: Romanistischer Verlag, 1990.
- Schreiber, Michael: *Übersetzung und Bearbeitung: Zur Differenzierung und Abgrenzung des Übersetzungsbegriffs*. Tübingen: Narr. 1993.
- Snell-Hornby, Mary / Hönig, Hans G. / Kußmaul, Paul / Schmidt, Peter: *Handbuch Translation*. Tübingen: Stauffenburg. 1998.
- Wawrzyniak, Zdzisław: *Praktyczne aspekty translacji literackiej na przykładzie języków niemieckiego i angielskiego*. Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe; 1991.
- materiały własne wykładowcy
- najnowsze publikacje o charakterze naukowym oraz materiały z prasy bieżącej zasobów internetowych, zgodnie z treściami merytorycznymi przedmiotu.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej